

DECIZIA PENALA NR.300/R/2003
Şedință publică din 22 septembrie 2003
Instanța constituită din :
PREȘEDINTE : LUMINITA HANZER
JUDECĂTOR : EUGEN JELER
: IULIANA MOLDOVAN
GREFIER : LIDIA BABAS

Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj reprezentat prin PROCUROR: VIOREL GAZDAC.

S-a luat spre examinare recursul declarat de către inculpatul CANTA DANUȚ DOREL, împotriva sentinței penale nr. 736/10.06.2003 pronunțată în dosar nr. 11461/2002 al Judecătoriei Cluj-Napoca, trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de insultă, prev. și ped. de art.205 C.penal.

La apelul nominal făcut în cauză , lipsa partile.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei, după care se constată ca mersul dezbatelor și concluziile orale ale partilor prezente în dezbaterea judiciară a recursului au fost consensuale încheierea de sedință din 15 octombrie 2003, încheiere ce face parte integranta din prezenta hotărare.

TRIBUNALUL

Prin sentința penală nr.736/10.06.2003 a Judecătoriei Cluj-Napoca s-a dispus în baza art.11 pct.2 lit.a rap.la art.10 lit.b/1 C.pr.pen. corroborat cu art.18/1 C.pen., achitarea inculpatului CANTA DANUT DOREL, pentru săvârșirea infracțiunii de insultă prev.de art.205 C.pen.

Conform art.18/1 al.3 C.pr.pen. rap.la art.91 al.1 lit.c C.pen. s-a aplicat inculpatului amendă cu caracter administrativ în sumă de 5.000.000 lei.

In baza art.14,C.pr.pen. rap.la art.346 al.2 C.pr.pen. si art.998,999 C.civ. a fost obligat inculpatul la plata sumei de 50 milioane lei către partea vătămată Funar Gheorghe.

A fost obligat inculpatul la 1.000.000 lei cheltuieli judiciare în favoarea statului.

Pentru a pronunța această sentință, instanța a retinut următoarele: Prin plângerea prealabilă din 23.02 2002, formulată în fața procurorului, partea vătămată Funar Gheorghe a solicitat condamnarea inculpatului Canta Danut Dorel, pentru săvârșirea infracțiunii de insultă prev de art.205 C.pen. In plângerea initială formulată la 7 iunie 2002 partea vătămată a arătat că la 29 mai 2002 a apărut un

articol in ziarul Ziua de Ardeal, in care era citat inculpatul care făcuse către reprezentantii mass-media următoarea declaratie: " Cum era să stim noi, Prefectura sau Politia Municipiului, că nebunul face tot circul acela la Primărie?" (f.1); partea vătămată a arătat că afirmatia respectivă I-a adus o gravă atingere onoarei, reputatiei, aprecierii si respectului de care se bucură in rândul locuitorilor din Cluj-Napoca, unde el ocupă functia de primar (f.2).

Prin rezolutia nr.1803/P/3.10.2002 Parchetul de pe lângă Judecătoria Cluj-Napoca a dispus trimitera plângerii prealabile la instantă pentru efectuarea cercetărilor judecătorești cu privire la infracțiunea de insultă.

Instanta, a cercetat mai întâi dacă declaratia citată in presă apartine sau nu inculpatului, sub acest aspect analizând probele de la dosar si retinând următoarele:

Din declaratia inculpatului (f.33), coroborată cu inscrisul depus-copia după articolul din ziar (f.4), si declaratiile martorilor Soporan Vasile si Serban Gratian Ioan (f.61,62), a rezultat că la data de 28 mai 2000 in sediul Prefecturii Judetului Cluj a fost organizată o conferintă de presă in cadrul programului de informare săptămânal a cetătenilor cu privire la activitatea acestei institutii, la conferință participând si martorii Buzatu Oana (f.72), Măgrădean Vasile (f.87, Pădurean Ioan Claudiu (88), Ardelean Adrian (f.89)- toti in calitate de reprezentanti ai mass-media.

Din declaratiile tuturor persoanelor audiate a rezultat că unul din punctele de interes pentru ziaristi a fost aflarea opiniei reprezentantilor prefecturii față de situația creată cu o zi înainte, când primarul mun. Cluj-Napoca, respectiv partea vătămată Gheorghe Funar a considerat Consiliul Local ca fiind dizolvat de drept, si a organizat o " ingropare" simbolică a acestuia.

In legătură cu răspunsul inculpatului in calitate de reprezentant al Prefecturii, martora Buzatu Oana a declarat că in momentul audierii sale in fata instantei nu-și poate aminti cu exactitate cuvintele inculpatului, ele fiind însă redate in mod fidel in cadrul articolului apărut in presă, al cărui continut a fost redactat de către martoră, la 20 minute după conferință, pe baza notitelor luate in cursul acesteia (f.72). Analizând continutul acestui articol, instanta constată că intr-adevăr este cuprinsă in citat următoarea declaratie atribuită inculpatului : "Cum era să stim noi Prefectura sau Politia Municipiului că nebunul face tot circul acela la Primărie?". Articolul, fiind apărut a doua zi după conferință, a oferit instantei o notă de cretitudine crescută asupra celor rostite.

Inculpatul nu a recunoscut comiterea faptei, sustinând că expresia folosită de el a fost " Cum era să stim noi de nebunia din Primărie?" si nu se referea la primarul Funar (f.33). La rândul lor martorii Soporan Vasile si Serban Gratian au declarat că nu au auzit ca inculpatul să rostească

cuvintele mentionate in articol, dar că toti trei au vorbit presei despre starea de anormalitate din primărie (f.61,62).

Aceste declaratii nu s-au coroborat insă cu inscrisul susmentionat și declarând că în mod cert inculpatul a folosit expresia citată în articol, și, cum acesta venea ca răspuns la întrebarea ziaristilor cu privire la "ceremonia" organizată cu o zi înainte de primar, și nu de Primărie, ei au dedus fără echivoc, că inculpatul s-a referit la partea vătămată (f.88,89).

Instanta și-a isusit această deductie, având în vedere mersul discuțiilor din timpul conferinței- întâi s-a pus întrebarea cu privire la acțiunea primarului, iar apoi s-a dat răspunsul- astfel că este fără indoială că expresia inculpatului s-a referit la primar. Referitor la declaratiile martorilor Soporan V. și Serban G. instanta a considerat că este posibil ca inculpatul să fi discutat și despre "anormalitatea" din Primărie, dar aceasta nu constituie obiectul cercetării prezentului dosar. De altfel, sub acest aspect, declaratia inculpatului care sustine că a folosit expresia "nebunia din Primărie" nu se coroborează cu cea ale martorilor.

Instanta a apreciat că nesinceritatea inculpatului este relevată și de o altă sustinere a sa, și anume că a declarat că după apartitia articolului a luat legătura telefonic cu semnatara lui pentru a-l atrage atenția că a preluat în mod gresit afirmațiile sale (f.33 verso), însă această sustinere a fost infirmată de ziaristă (f.22 verso).

In legătură cu credibilitatea martorilor pe declaratiile cărora instanta și-a intemeiat retinerile, s-a constatat că apărătorul inculpatului a invocat faptul că acestia ar fi fost prezenti în sala de judecată pe parcursul procesului. Această apărare a fost respinsă de către instanta de fond pentru următoarele motive: în primul rând martorul esențial în cauză este Buzatu Oana, a cărei declaratie se intregeste cu inscrisul de la dosar, ori aceasta, nu a fost prezentă decât la termenul de judecată când a fost audiată. În al doilea rând, desi ceilalți martori au recunoscut că au fost prezenti în sală la termenele anterioare de judecată nu există un impediment la audierea lor, cătă vreme nici ei și nici instanta nu avea de unde să stie că vor fi propusi și incuiți ca martori prezenta lor în sală explicându-se nu printr-un interes personal în cauză ci pentru a informa opinia publică cu privire la mersul prezentului proces. Oricum, continutul afirmației inculpatului și modul în care a fost ea formulată, ajunsese la cunoștința publicului odată cu apartitia articolului.

In ceea ce privește caracterul infracțional a expresiei "nebun face circ in Primărie", instanta a ajuns la următoarele concluzii:

Referitor la cuvântul "nebun", în limbaj uzuale acesta semnifică o persoană cu probleme psihice, astfel că afirmația este evident în măsură să aducă atingere onoarei și demnității părții vătămate. Astfel, onoarea este un aspect al demnității persoanei care semnifică sentimentul său de autoprețuire care în cauză a fost lezat prin insăși săvârsirea faptei.

Totodată, afirmația a adus atingere și reputației de care se bucură partea vătămată, care ocupă funcția de primar în localitate: mai întâi, demnitatea sa a fost lezată, prin adresarea cuvântului injurios către cei prezenti la conferință, iar apoi, prin preluarea acestuia de ziaristă și difuzarea către populație.

Referitor la expresia "face circ în Primărie" folosită înlegătură cu "ceremonia organizată cu o zi înainte" instantă nu a considerat că ar fi fost insultătoare. Atât timp cât partea vătămată a apreciat că dizolvarea Consiliului Local merită și sărbătorită printr-o înmormântare simbolică, menită să atentioneze publicul printr-un mijloc ilar asupra situației create, instantă a apreciat la rândul ei că atribuirea notiunii de "circ" la acestei acțiuni nu este exagerată și cu nimic defaimătoare. Cu toate acestea, având în vedere contextul în care s-a folosit cuvântul "nebun" la adresa partii vătămate, instantă a constatat că nu prezintă gradul de pericol social al infracțiunii de insultă prevăzută de art.205 C.pen., astfel că în raport cu prevederile art.18/1 al.2 C.pen. s-a constatat că acest cuvânt a fost folosit doar o singură dată în mod oral, și a fost destinat să exprime mai degrabă nemultumirea și revolta inculpatului față de cele întâmpilate cu o zi înainte.

Prin urmare, instantă a dispus achitarea inculpatului, în baza art.11 pct.2 lit.a raportat la art.10 lit.b/1 C.pr.pen..

Iar în ceea ce privește latura civilă a cauzei, s-a constatat că partea vătămată s-a constituit parte civilă în cauză cu suma de 1 miliard lei cu titlu de daune morale pentru atingerea adusă onoarei și reputației sale (f.34). Actinea civilă a fost admisă de către prima instantă, însă quantumul sumei acordate a fost redus. Instantă a constatat că rostind cuvântul "nebun" la adresa partii vătămate, atingerea demnității acestuia s-a produs în două etape: mai întâi, cu intenție indirectă în raport cu participanții la conferința de presă, care au auzit nemijlocit părerea inculpatului despre partea vătămată, și ulterior, prin difuzarea informației către public de către ziarista Oana Buzatu, astfel că într-un cotidian de circulație zonală expresia inculpatului a fost receptată de cititori, aspect imputabil tot inculpatului căci el stia că în sala de conferință participă reprezentanți mass-media, iar scopul acestora este de a prelua informația de la organizatori și a o difuza către public.

Prin urmare, instantă a redus quantumul daunelor morale la suma de 50 milioane lei, obligându-l pe inculpat la plata acestuia în favoarea partii vătămate.

Împotriva acestei sentințe a formulat recurs inculpatul, solicitând desființarea sentinței ca nelegală și netemeinică, iar în urma rejudicării cauzei să se dispună achitarea sa în baza art.11 pct.2 lit.a, raportat la art.10 lit.a C.pr.pen., întrucât nu se face vinovat de săvârsirea infracțiunii de insultă și solicitând în consecință respingerea daunelor morale formulate de partea vătămată.

In motivarea recursului s-a arătat că prima instantă a retinut o stare de fapt ce nu a fost dovedită cu probele dosarului, în sensul că desigur au audiat martorii Vasile Soporan, Serban Gratian și Buzatu Oana, care însă au dovedit nevinovăția, instantă a luat în considerare declaratiile a doi ziaristi care s-au aflat în sala de judecată pe parcursul dezbatelor, fiind prezenti la luarea declaratiilor inculpatului, și părții vătămate precum și a celorlalți martori. În aceste condiții se apreciază că există un dubiu în cauză care trebuie să profite inculpatului.

Analizând sentinta atacată pe baza actelor și lucrărilor dosarului, tribunalul apreciază că recursul inculpatului este fondat, însă pentru alte considerente decât cele invocate de acesta.

Astfel, prima instantă a administrat probatoriu necesar în cauză pe baza căruia a stabilit o stare de fapt corectă, corespunzătoare adevărului.

În această ordine de idei arătam că prima instantă a analizat declaratiile tuturor martorilor audiați în cauză, pe care le-a coroborat cu restul probelor dosarului.

Despre declaratiile martorilor Păducean Ioan Claudiu (f.88) și Ardelean A. (f.89) care au fost prezenti în sală de-a lungul judecării cauzei, se apreciază că nu există vreun impediment legal pe baza căruia să fie înălțurate aceste declaratii, devreme ce acești martori au participat la conferința de presă a Prefecturii, unde inculpatul ar fi făcut afirmațiile ce fac obiectul prezentului dosar, fiind astfel martori directi.

Pe de altă parte, acestia nu aveau de unde să stie că vor fi propusi ca martori în cauză, astfel că în calitatea lor de ziaristi au fost prezenti de-a lungul procesului pentru a informa publicul cu privire la cursul acestuia. Dacă ar fi să înălțăm aceste declaratii, ar însemna că nici unul dintre ziaristii care au fost prezenti la conferința de presă a Prefecturii să nu poate fi audiat în cauză, pentru că mai mult ca sigur, prin prisma profesiei acestora, au fost prezenti și la termenele de judecată.

În altă ordine de idei, martora Buzatu Oana, ziarista ce a publicat acel articol în ziar, preluând expresile inculpatului și declarat că "nu pot să-mi amintesc exact afirmația făcută atunci, dar dacă am redat în citat acele cuvinte, înseamnă că ele reflectă intr-o măsură covârșitoare cele spuse de către subprefectul Canta. Articolul a fost redactat la 20 minute după conferință, după ce am ajuns în redactie pe baza notișoarelor luate în cursul conferinței. Nu este posibil ca, cuvântul "nebun" să-l fi adăugat eu în citat".

Față de aceste aspecte, tribunalul va constata că sub aspectul stării de fapt reținute de prima instantă, soluția pronuntată în cauză este legală.

Însă, în ceea ce privește sanctionarea inculpatului și soluționarea laturii civile a cauzei, față de circumstanțele personale ale inculpatului și față de contextul în care au fost făcute afirmațiile ce fac obiectul dosarului, respectiv ca un comentariu la "ceremonia de îngropare" simbolică a Consiliului Local Cluj organizată de către partea vătămată,

tribunalul apreciază că se impune reducerea atât a amenzii administrative aplicată de prima instantă, la suma de 1.500.000 lei, cât și a daunelor morale acordate părții vătămate la suma de 25.000.000 lei.

Prin urmare, tribunalul în baza art.385/15 pct.2 lit.d C.pr.pen. va admite recursul declarat de inculpat și va desființa sentința atacată cu privire la aspectele arătate mai sus. Rejudecând cauza, va aplica inculpatului amendă administrativă în quantumul arătat mai sus și va obliga inculpatul la 25.000.000 lei daune morale în favoarea părții vătămate.

Cheltuielile judiciare ocasionate cu解决area prezentului recurs vor rămâne în sarcina statului.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
IN NUMELE LEGII
DECIDE:**

In baza art.385/15 pct.2 lit.d C.pr.pen. admite recursul declarat de inculpatul CANTA DANUT, dom. în Cluj-Napoca str. , jud.Cluj, formulat împotriva Sentinței penale nr.736/10.06.2003 a Judecătoriei Cluj-Napoca pe care o desfîntea în ceea ce privește quantumul amenzii administrative și a daunelor morale.

Rejudecând cauza, aplică inculpatului CANTA DANUT, născut la 26.08.1957, fiul lui Ioan și Violeta, amendă administrativă în sumă de 1.500.000 lei.

Obliga inculpatul la 25.000.000 lei daune morale în favoarea părții vătămate Funar Gheorghe, dom. în Cluj-Napoca str. , jud.Cluj.

Cheltuielile de judecată în recurs rămân în sarcina statului.

Definitivă.

Pronuntată în sedință publică din 22 octombrie 2003.

PRESEDINTE
LUMINIȚA HANZER

JUDECATORI
EUGEN JELER

IULIANA MOLDOVAN

GREFIER
LIDIA BABAS